

EPERJESI LAPOK

Sárosmegeye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: fútcza, 203. szám.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.

Ide intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre	4 frt.
Félévre	2 "
Negyedévre	1 "

HIRDETÉSI DÍJ:
háromhasabos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadhatnak el.

Eperjes, február 7-én.

A létesítendő „művelődési társulat“ ügyében az „Eperjesi Lapok“ f. é. febr. 2-án kiadott 5-ik számában tett felhívására f. hó 3-án délutáni 3 órakor a városház nagy termében a következő urak jelentek meg tanácskozára: Berzeviczy Tivadar, tanfelügyelő; Kolosy Miklós, megyei főjegyző; Dr. Mosánszky Győző, ügyvéd; Dr. Mosánszky Titusz, orvos; Kubinyi Albert, földbírtokos; Dr. Berzeviczy Albert, megyei aljegyző; Kysse Géza, városi jegyző és lapszerkesztő; Nuber Sándor, főgymn. igazgató; Bodjanszky János, Léway István, Kassay István s Vida Aladár, főgymn. tanárok; Dolleschall Samu, tanítóképzői tanár és Rosenberg Samu, könyvkereskedő.

Hogy a tanácskozás menete könnyítessék az értekezlet elnökül egyhangulag Berzeviczy Tivadart kérte föl, jegyzőül pedig Vida Aladárt.

Elnök erre elfogalván székét, bevezető beszédében örömmel üdvözli a szép számú elvtársakat s azon ohájának ad kifejezést, vajha a megpendített eszme termékeny talajra hullván megalkuljon az egész város közönsége által már oly régen várt „művelődési társulat“, melynek azon magasztos célja s hivatása leendő, hogy a szép s nemes iránt mindig buzduló közönségünkben a szépművészetek, irodalom, zene s ének iránt az aethetikai érzéket népszerű tudományos felolvasások, szavalati-, zene- s dalestélyek rendezése által fölbresztvén ezt ápolja s nemesítse, hogy így a város szellemi ereje s kulturviszonyai újabb lendületet nyerjenek.

Ezután Nuber S. indítványára felszólított ezen eszme s terv megpendítője Berzeviczy A., hogy terjesztene elő az értekezletnek a létesítendő társulat tervrajzát s egyáltalában mindent, miáltal ilyenmü társulat létesíthetése előmozdítottatnék.

Mire Berzeviczy A. fölolvassa az „Eperjesi Lapokban“ megjelent s ezen létesítendő „művelődési társulatra“ vonatkozó összes cikkeket, melyekben részletesen vitatta s beszélte meg ilyenmü társulat alakításának tényezőit.

Az értekezlet helyesléssel fogadván a fönjelzett cikkekből kifejtett irányelveket s vezéreszméket, áttért azon elvi kérdés megvitására, vajjon 1) ezen értekezletből küldjünk-e ki egy ideig. bizottságot a szervezet előmunkálatainak megejtésére s ennél fogva ezáltal jelentsük-e ki, hogy ezen társulat megalakítását szükségesnek s célirányosnak tartjuk; vagy pedig 2) a közönség érdekelt-ségét puhatojuk-e egy pár felolvasás rendezése által s ezután, ha elegendő érdekelt-séget fogunk tapasztalni a közönségnél, ejtsük meg a társulat szervezését.

Az elvi kérdés mindkét részének élénk megvitása után abban állapodék meg az értekezlet: hogy 1) a társulat létesítését szükségesnek tartván azt mentől előbb megalakítandónak véli; 2) a szervezet előmunkálatait: (alapszabályok kidolgozása stb.) megejtését az értekezlet ideig. bizottsággá alakulván magára vállalja s a kész alapszabálytervezetet egy legközelebb összenívandó közgyűlés elé terjeszti.

Hogy azonban a létesítendő „művelődési társulat“ mentől nagyobb tért hódítson, hogy annak fönállása a szervezet megejtése után biztosítsák, szükségesnek találta a már megalakult ideig. bizottság elnöke minden egyes jelenlévő tagnak szívére kötni, hogy ezen szép s fönleges eszmét saját körében terjeszteni ezen társulat céljait s érdekeit, melyek oda culminálnak, hogy közművelődési állapotainkon lendítsenek, hogy ezen társulat szellemi központja s összekötő kapcsa legyen a városunkban szép számmal létező jótékony egyesületeknek, azzal mozdítsa elő, hogy előre is apostolkodva az eszme mellett annak nagyszámú elvtársakat s így a társulatnak tagokat szerezzen.

Végre elhatározta az ideig. bizottság, hogy mihelyt az alapszabály-tervezet az eszme megpendítője Berzeviczy A. által elkészítették, újra ülést tart, melyen megvitattja a benyújtandó alapszabály tervezetét, mire haladéktalanul megteszi a lépéseket a társulat végleges megalakítására.

J e l e n t é s

az eperjesi önk. tüszöltő-egylet eddigi működéséről.

— Előterjeszté: Kysse Géza. —

Igen tisztelt közgyűlés!

Az előhaladt, modern társadalmi életből kifejlett jótékony intézmények ma már oly számosak, hogy a polgárok önkénytelen áldozatai által elérhető közecelőknek csaknem összes körére kiterjeszkednek.

Mindazáltal talán egy sincs ezen intézmények között, melynek célja nemesebb, működési iránya férfiasabb s egész létalappa emberbarátabb lenne, mint az önkénytelen tüszöltő-egyletek intézményének.

Oly egyletek ezek, melyek tagjaiktól részint anyagi, részint személyes áldozatokat kívánnak; egyletek, miknek működő tagjai katonailag szervezett testületet képezvén, egyenruhát viselnek, de kiknek nem az a céljuk, hogy pusztítsanak, hanem ellenkezőleg: hogy polgártársaik vagyonát a pusztításoktól, az elemek rombolásától megóvják.

A külföld már évtizedekkel ezelőtt elismerte a tüszöltő-egyletek számos előnyeit s ma kivált Németországnak, Angliának s Belgiumnak alig van itt-ott egy városa, mely ilyenmü egylettel nem dicsekedhetnék. — Hazánkban a szakszerű tüszöltés intézménye csak mintegy 10 év előtt honosodott meg s azóta nálunk szép tért hódított. Sőt pl. Kolozsvár oly szabályrendeletet hozott, mely szerint a város minden egészséges s arra alkalmas férfi lakosa 18 éves korától kezdve 45 éves koráig tüszöltői szolgálatokat teljesíteni köteles; oly intézkedés, mely a külföldön több helyen tetteleg fennáll s nézetünk szerint igen helyes.

Miután tüszöltő-egyletek a felvidék legtöbb városában alakultak, végre néhány év előtt nálunk is megindult a mozgalom egy ilyenek létesítése érdekében. A dolog már annyira érlelődött, hogy közgyűlések tartattak, de melyek semmi eredményre nem vezettek. Az ügy — mint mondani szokás — elaludt.

Mint hogy azonban az előfordult gyakori tüszölések a szakszerű, rendszeres tüszöltésnek hiányát igen érezhetővé tévük, a helyi lap nem szünt meg buzdítani az arra hivatottakat, miszerint tüszöltő-egyletet alakítsanak.

Ennek folytán Lasztkay László városi képviselő ur, s jelenleg választmányi tag, a városi képviselőtestületnek egy 1876. évi július havában tartott közgyűlésén indítványozta, hogy a közgyűlés maga kezdeményezze az ügyet.

Ezen indítvánnyal szemben több városi képviselő sokféle aggálynak adott kifejezést.

Kívánatosnak és óhajandónak tartották ugyan az egylet létesítését, de nyíltan kimondták, hogy nem hiszik, miként az most létesülhetne: mert — úgy mondták — nincsenek nálunk férfiak, kiknek ily nehéz feladat megoldása sikerülhetne. Az indítvány mindazáltal elfogadtatván, a városi polgármester ur felhívta mindazokat, kik az eszme iránt érdeklődnek, hogy egy ez ügyben tartandó közgyűlésre megjelenjenek.

Ez meg is történt. S habár e közgyűlésen kevesen voltak jelen, annak teljes sikere volt, mivel a tagok a munkafelosztás elvéhez képest vállalkoztak, hogy a város különböző részeit bejárják, működő, pártoló és alapító tagokat gyűjtendők. — Együttal az alapszabályok tervezete megerősítés végett a n. m. m. kir. belügyministeriumhoz felterjesztették, honnan nemsokára a jóváhagyási záradékkal ellátva visszaérkezett.

A tulajdonképeni nehézségek azonban még csak most kezdődtek. Mint minden eszme, úgy különösen ez is a közönség nagy — bár nem józanabb — részétől bizalmatlansággal lön fogadva. Beszéltek szalmatüzlől és paradézosi hajlamról, mely a mások komoly igyekezetét méltányolni nem tudók szerint a mozgalom egyik fönmotívumát képezte volna.

Mint hogy célunk: az egyletünk megalakulásával összefüggő adatokat tárgyilagosan előterjeszteni, nem mulasztatjuk el megjegyezni azt, hogy akad számos egyén, a kik nem elégedtek meg azzal, hogy az alakulás százféle bajjaival küszködő egylet ügyei iránt a legnagyobb közönyt tanusították, de roszindulattal oda törekedtek, hogy a

közjó érdekében fáradozók elé minél számosabb akadályokat gördítsenek.

Azonban az ügy élén állók lankadatlan erélye és fáradhatatlan buzgalma győzelmet aratott az akadályokon.

Nemsokára annyi alapító, pártoló és működő tagot számlált az ifju egylet, hogy az 1876-ik év vége felé meg lehetett tartani az alakuló közgyűlést, mely alkalommal egyleti elnöké Kubinyi Albert, alelnöké Schmidt Károly, főparancsnokká Bornemissa Boldizsár s első alparancsnokká Krajzell Kálmán lön megválasztva.

Hogy a közbizalom ezuttal oly férfiakban pontosult össze, mint a minöket az ügy igényel s kik nélkül az egylet soha sem fejlődött volna oda, a hol most áll, ez olyan tény, melyet a nemsokára ezután bekövetkezett események minden kétség fölé helyeztek.

Legelsőbben a parancsnokságra vártak fontos és nehéz feladatok, u. m. a szolgálati utasítás tervezetének kidolgozása, a működő tüszöltő-század szervezése és beoktatása. A parancsnokság e feladatának a legszebb sikerrel megfelelt s nemsokára előadta magát egy eset, mely az eperjesi önk. tüszöltők nevére országos hírűvé tette.

Ugyanis 1877. évi ápril hó 3-án mintegy reggeli 2 órakor Fintán, egy gr. Desseffy tulajdonát képező épület kigyulladt. A tűz nagy terjedelmű s veszélyes jellegű oltván, a gróf megkezdte Bornemissa főparancsnokot, miszerint, ha lehet, hozzon segélyt. A főparancsnok ennek folytán a gróf által rendelkezésre állított lovakat a megyeházi fecskendő elé fogatván, Kysse Béla rajvezetővel, Fentsik István, Lipták János, Bednarsik, Dinizi János és Jancsik János önkénytelen tüszöltőkkel azonnal a hely színére sietett. Azért említtük fel e neveket, mivel ezen tüszöltők a főparancsnok személyes vezérlete alatt rettenthetlen bátorsággal egy leomlott fal által a szó szoros értelmében betemetett öt embert az omladék közöl kihozták, míg azalatt a másik óriási magas fal ingadozott s a következő pillanatban szintén összeomlott. Ez alkalommal Lipták János tüszöltő lábcsonttörést szenvedett; betegsége alatt a nemes keblű grófnő gondoskodott róla. Száz meg száz falusi ember volt akkor jelen, de tüszöltőinkön kívül egyik sem mert az ingadozó fal alá menni. — Oly tett volt ez, minökért másokat érdemrendekkel szoktak kiüntetni.

Ez eset természetesen egymaga teljesen elégendő volt arra, hogy a roszakarók által oly készségesen előlegezett kicsinylő nézeteket fényesen megdöntse s jóslatainknak hasznokan, üres voltát kézzelfoghatóvá tegye.

Azóta a tüszöltóság, parancsnokainak személyes vezérlete alatt — a tüszötfelvételi jegyzőkönyv tanúsága szerint — 27 alkalommal működött, sokszor igen kedvezőtlen körülmények közt, sokszor a legnagyobb hidegben — éjjel, de mindenkor a legszebb sikerrel. S valamint a tüszöltők, úgy bizonyára a parancsnokok is legnagyobb elismerést érdemelnek, mert tény az, hogy egyetlen egy tüszötnél sem hiányoztak. Künn voltak ök Soóváron éjjel utáni órákban háromszor is, künn voltak szept. 30-án a távol Steinhübel-hegyen — mintegy 11 órakor este, s kimentek ök nemrégén a csikorgó hideg és hóvizatar dacára éjnek idején Kellenesre is.

Itt meg kell jegyeznünk, hogy Ruby tanár ur, ki a közgyűlés által másod alparancsnokká választott, leköszönvén, ez állomásra a választmány Zelinka Antal működő tagot helyettesítette, ki e bizalomnak teljesen megfelelt.

A város hatósága tüszöltő-szereit, a fecskendőszint, s egy örtanyát előékenyen s készségesen átengedvén, a tüszöltőség májushó 1-ső napjától kezdve 1878. év januárhó 17-ig 261 éjjeli őrőseget tartott, még pedig a nyári hónapokban hat fizetett és három önkénytelen tüszöltő, a téli hónapokban pedig a hat fizetett tüszöltő által. Az éjjeli őrőség a nyári hónapokban magában foglalta a város különböző részeire kiterjesztett őrszolgálatot is, mely elővigyázati intézkedés által sok tüszöset csirájában lön elfojtva.

Az említtékből kiviláglik, mily sokfélék s mily nehezek a tüszöltő kötelességei; de kiviláglik egyuttal az is, hogy a mi tüszöltőink e kötelessé-

n's
Zeitung.
Zeitschrift für die
w. Zeitung Oesterr.
Folio, Ganzj. fl. 8
fl. 2 (Mark 4-25).
Jeden 10 kr. pr. Non-
nt Bopen.

n's
gründet 1864. Illu-
strirte landw. Zeitung
fl. 1. Erscheint jeden
Mark 9), halbj. fl. 2
nzelne Nummern 10
ppareillezote. Bei-

n's
rte landw. Zeitung
wirth. Billigste po-
en 1. und 16. jeden
k 2-50). Kann nur
ern 2 kr. (10 Pf.)
eile. Beilagen fl. 5

n's
irth 1878.
llig, reich Illust.
Blatt. Completes
Griechen u. Rus-
Kalender. Landw.
h. Elegant montirt
nur fl. 1 (Mark 2).

ize sind — nur
enden an Hugo
nerbastei . . .

irector Dr. Ehe-
nstitutes, ver-
fl. 26.
nfrischen in Nieder-
den verichte unter
umatifcher Stat.
Seite aufgearbeit.
Sahre zu unteruchen
ern. Es fenne mir
n's Willen die
ender Unteruchung.
annafeynamitd ver-
n aufern.
Eber, welcher mir
enfrischen, aberant
man ein und dieselbe
n Frequen in alten
nd der Unteruchun-
er eben bezeichnere
Statutierung.
entföhen. Surseln,
die Wagenbauart
hast nicht nur ichen
en. Ich es den Zer-
ien dem Eber einzu-
pharmacutisch bei-
feiten Hebrungens-
aushaltung wiffenun-
n bald geinert und
den antiecumu-
als einen nicht zu
Pharmacopea ele-

ntischen Institutes
d Werner,
hemifer.
1-5

von
Teunkirchen.
Bericht des Brates
Zwischen 1 Gulden.
auf den Gaidungen
umatischen. Sturei-
zeichnung antiarbei-
ndenden (Ereignisse
arne.
er erste Wilhelm's
ungo-Eber auch zu

OSMA,
n. Averb. Kasmart,
th. und Karl Stan-
b. Zäter. A. Wibel,
Ungar. Sub. Vene-
Wiel, Zam. Soutbo,

Bilanz.
19

mes.
Actionär
nung der
flammung
die Firma-
en.

geiknek becsülettel megfelelték. Ha tehát olykor egyenruhájukban „paradiroznak” is, azt most már úgy hisszük, joggal és büszkeséggel tehetik, mert kötelességérző, bátor szívű és önfeláldozó férfiak kötelességére tartozni s e kötelesség egyenruháját viselhetni, minden férfiasan gondolkodóra nézve csak megtisztelő lehet.

De nem csak a vész helyén tüntet ki magát a tüzoltóság, hanem kitüntette magát mint dísztestület a török győzelmek alkalmából rendezett esti körmenetnél is, a mikor is 90 főnyi csapatban kivonulván, erélyes magatartásával minden rendellenességnek — minők másutt előfordultak — elejét vette.

A kiképzetés és felszerelés körül is sok történt. Az egész század vasárnaponként gyakorlatokat tartott a collegiumi tornaterén, melyen az ev. egyházkerület készséges engedélyével a mászóház is felépített.

Szereztek nagyszámu egyéni felszerelések, egy kitűnő hydrophor, dugó- és mászólétrák stb. E befektetések nagy pénzüsségeket vettek igénybe, melyek a közönségnek irányunkban minden alkalommal tapasztalt rokonszenve s áldozatkészsége mellett is csak úgy voltak egyelőre fedezhetők, hogy az elnök késznek nyilatkozott az egylet javára 1000 frtnyi kölcsönt felvenni, a mi meg is történt, miért is neki a választmány hálas köszönetét kifejezte.

A pénztári állásról az egyleti számadások megvizsgálására kiküldött választmány teendő-jelentést. Ez alkalommal még csak azt kívánjuk fel-említeni, hogy Klór Gyula mint egyleti pénztárnok példás és fáradhatlan buzgalommal járt el.

Röviden ezekben terjeszttem elő jelentésemet ifju egyletünk eddigi működéséről. Meggyőződhetik abból mindenki, hogy tüzoltóságunk, miután a kezdet nehézségeit vaskitartással leküzdte, a tettek terén dicsőséget és számos sikert aratott, most már ezen multjára is számos kódoval, életerősen és edzetten foglal az eshetőségekkel szemben állást.

Hivatalos közlemények.

A magyar kir. pénzügyminisiterium 61787. számú körrendeletéből az időleges házadó mentesség iránti igények bejelentésére megállapított határidő tárgyában, az, ki az 1868. évi XXII. törv. cikk 23—25. §§-ban szabályozott adómentességre igényt tart, köteles azt az illető szolgabírónál, városi tanácsnál, adóhivatalnál, vagy az 1876. évi XV. törv. cikk 1. §-nak második bekezdése értelmében a kir. adófelügyelőnél írásban szorgalmazni, még pedig minden bevezetett épület vagy osztályra nézve az építés bevezetése napjától számítandó hat hét alatt és minden esetre az épület vagy lakosztálynak használatba vétele előtt, mulasztás esetében abbeli igénye megszűnővén.

Felhatalmaztatnak egyszersmind a törvényhatóságok közigazgatási bizottságai, hogy a fenebbi szabályrendelet jövőben szoros alkalmazásának érdekében, a bejelentési határidő elmulasztásának elnézésére, és az adómentesség utólagos engedélyezésére irányzó felfolyamodványokat egyébként méltánylást érdemlő esetekben is, csak akkor vehetik tekintetbe, ha azok a folyó év aprilhó végéig beadatnak. — Az ezen határidő leforgása után beadandó minden hasonnemű felfolyamodványok, bármily körülmények vagy mentések legyenek is azokban, a történt késedelemre nézve fel-

TÁRCA.

Nyolc párbaj.

(Folytatás.)

Miután a viszontlátás első pillanatainak örömeit teljes mérvben élveztük volt, a szép Arabella magamra hagyott s rám zárta az ajtót. Olvasgattam egyet-mást, jó sokat szivaroztam, hanem aztán meg kell vallanom, már másnap valóságos kétségbeesés vett rajtam erőt, midőn a magas szűk ablaknyílásra tekintettem, melyen át alig egykét nap-sugár lopódzott be a lakásomat képező négy fal közé. Arabella naponkint az esti szürkület beálltával látogatott meg.

Igy tartott ez körülbelül három hétig, míg végre egy szép nap a szokott látogatás elmaradt. Mintegy reggeli két óráig még mindig biztatott a remény. Gondoltam, a nemes lord talán a szokott-nál később ment aludni s addig Arabella nem jöhet. De mikor már a kettőt is elütötte, nyugtalanságom a tetőpontra hágott s így elképzelheted, minő volt az éjszakám. Másnap reggel minden legkisebb zajra fülettem. — De bizony minden oly csöndes volt és maradt, mint akár egy sírholt. Este, sőt éjjel, reggeli két óráig ismét kecsgettem magam a reményvel, mint előtte való nap, de bizony hiába: Arabella csak nem jött.

Most már komoly aggályok ébredtek fel bennem s azon gondolatra jövék, hogy Elston lord valószínűleg nyomára jutott ittlettemnek. Ahhoz járult, hogy az élelmi szerekből már az előtt való este kifogytam, így hát még az éhség is gyötört. Ki tudja — gondolom — talán az egész csak kelepce volt, s Arabella rászédett engem.

Végre gyötrelmetjes, hosszú órák után ajtónyitást hallék. Oda fülettem. A szomszéd szobában idestova járkáltak, míg tíz perc múlva ismét

hozva, többé figyelembe vehetők nem lévén, feltétlenül elutasítandók.

Erről a városi közönség alkalmazkodás végett értesítettik. — Kelt Eperjesen, 1878-ik évi februárhó 7-én.

Különfélék.

A visszaállítandó jogakademia alapja javára rendezendő műkedvelői szineloadás szerdán, vagyis f. é. februárhó 13-án a városi nagy táncteremben fog megtartatni.

A színrehozandó darab Blumnak „Der Ball zu Ellerbrunn” című igen mulattató vígjátéka.

A szerepek igen helyes tapintattal vannak kiosztva s jól betanulva s a próbák után ítélve az előadás igen élvezetesnek ígérkezik. — Közönség előreláthatólag nagy számmal fog megjelenni. Megjegyezzük még, hogy jegyek előre válthatók Kósch Frigyes ur kereskedésében.

Figyelmeztetés. A sárosmegyei jótékony nőegylet által farsang utóján megtartandó álarcosból alkalmával rendezendő tombolára eddig még igen gyéren folytak be a nyereménytárgy-adományok. Figyelmeztetjük tehát a t. közönséget, miszerint ilyen nyeremények alkalmas tárgyak még mindig elfogadhatnak. Mindenesetre kívánatos, hogy a nemes célra való tekintettel, kiki tehetsége szerint járuljon hozzá az ügy sikeréhez.

Az eperjesi ifjuság által f. hó 2-án rendezett táncmulatság igen látogatott volt s minden tekintetben fényesen sikerült. A hölgyek toilette-jei izlések voltak s a tapintatos rendezőség gond-ját viselte, hogy a táncosnők és táncosok száma között a helyes arány meglegyen. Ily körülmények közt természetesen, hogy a mulatság igen kedélyessé alakult s a tánc kivilágos kivirradt tartott.

Kivándorlások Angliába. Megyénkbeli Vlacsa községből egy-két év előtt kivándorolt egy ottani tönkre jutott telkes gazda Angliába, Manchesterbe, hol egy cukorgyárnál mint munkás dolgozott. — Onnan nemrég munkája gyümölcsével, pénzesen tért vissza falujába. E példa a többi parasztag-dára is annyira hatott, hogy most már a nevezett községből, valamint a szomszédos falvakból negyvenen felül vándoroltak ki Manchesterbe, hol mindnyájoknak jól mehet dolguk, mivel rokonaiknak időközönként csaknem mind kisebb-nagyobb pénzüsségeket küldenek.

„Falu rossza” Kis-Szebenben. A Kis-Szebenben időző színtársulat legutóbb Tóth Ede hírneves „Falu rossza” című népszínművét is színre hozta, mely alkalommal a színház zsufolva megtelt.

Az ungmegyei takarékpénztár 1877-ik évi üzletforgalma 1.502,190 frt 77 krt tészen s a 63000 frtnyi részvénytöke és 23297 frt 48 krnyi krnyi tartaléktöke utáni jövedelem 11934 frt 61 kr. A folyó évi közgyűlés február 11-én fog megtartatni.

Deák Ferenc választási zászlója. Czobor Béla muzeumi örseged a következőket írja a „P. N.”-nak: Azon diszes nemzeti selyemzászló, mely alatt nagy hazánkfia alkotmányos életünk helyreálltától az azt követő országgyűléseken át Pest belváros képviselőjévé választottat alulírt napon a magyar nemzeti muzeum régiségtályaiba került. A selyemszövet hossza 2.14 méter, szélessége 1.37 méter, mindkét oldalára Magyarország cimere és a következő felirat van aranynyal hímezve: ÉLJEN DEÁK FERENC, PEST BELVÁROSI KÉPVISELŐ. A szövet köröskörül aranyos rojtjal, két végén pedig arany bojtjal van ékítve. Lándzsala-

teljes csend állott be. Vártam, figyeltem, de ütötte a három órát is, anélkül, hogy legkisebbke nesz lett volna hallható.

Végre a folyosón lassu kimért léptekkel látszék valaki közeledni. Vajjon ki lehet: Arabella-e? Ah azok egészen más léptek voltak. — Most már mindenre elvalék készülve. Nehány pillanatra rá lord Elston állott előttem s megvallom, midőn így némán, ridegen s komolyan, mint akár a „Don Juan”-beli parancsnok szobrárt magam elé jönni láttam, kissé elhagyott a bátorság.

Két lépésnyire az ajtótlól megállt s mereven szemembe nézett, mintha teljes bizonyosságot akart volna szerezni kilétem felől. Aztán a szoba közepébe lépett s körülnézte magát benne. S mindezt oly nyugodtsággal tevő, mintha valami venni szándékozó tartana szemlét a szobában lévő tárgyak fölött. E különös embernek egyetlen egy arcizma sem árulá el, hogy tulajdonképen mi a szándéka.

— Három óra van — szólalt meg végre — nincs veszíteni való időnk. Kövessen ön engem.

Követtem őt a salonba, hol mindjárt az első ablak közelében egy különféle hideg étellekkel s borokkal gazdagon megrakott asztal volt felállítva. Feltűnt nekem, hogy csak egy személy részére van teríték.

A lord kezével intett, hogy foglaljak helyet. S én bizony e különös modor dacára sem kinaltattam magam; nem csoda különben, mikor harminc óráig böjtöltem.

Igyekeztem a lord hideg phlegmáját s közönyét lehetőleg utánozni, mialatt egy csirkeszárnyat ettem. A lord pedig keresztbe font karokkal fel s alá sétálgatott, anélkül, hogy csak egy tekintetre is méltatott volna. Nem tudtam elképzelni, mit akarhat velem ez az ember, mert nem ismertem jellemét.

kulag végződő, 4-35 méter hosszú rudja piros és zöld színekre van festve s dusan aranyozva. Az egész zászlót gyászfátyol fedi. Átengedte hazafias levél kíséretében a fővárosi törvényhatóság bizottsága egy 1876-ban tartott közgyűlésében 56. kgy. 876. sz. alatt kelt határozatával. Felállítottat a régiségtálya VII. termében, hol az 1848—49 iki honvédszászlók őriztetnek, a bemenettel szemközt. Bárha minél többen buzdulnának ezen hazafias tetten, s a nagyjainkra vonatkozó ereklyéket a magyar nemzeti muzeumba illő elhelyezés végett beküldenek!

A bagatell ügyek elintézéséről szóló törvény március 1-jevel lép hatályba, s a belügyminisiter fölhívta a hatóságokat, hogy a törvény életbeléptetése céljából szükséges előzetes intézkedéseket mielőbb tegyék meg; nevezetesen jelöljék ki azon közigazgatási tisztviselőket, kik a törvény 5. §-a értelmében a községi bíraskodást gyakorlandják, egyuttal pedig a végrehajtási és fuvardíjakat a közigazgatási bizottság által állapíttassák meg s a közönséget mindkét irányban hirdmény útján értesítsék. Az eljárásra vonatkozó ügyviteli szabályzat az igazságügyminisiterrel egyetértőleg már szintén kidolgoztatott s a törvényhatóságoknak legközelebb meg fog küldetni.

Gróf Széchenyi István serlege. Gróf Széchenyi István végrendeletében egy diszes emlékszerleget hagyományozott a nemzeti kaszinónak; azon óhajattással, hogy e serleg a legjobb magyar borral töltve emlékére évenként üríttessék ki. Az 1864. évi január 30-án tartott közgyűlés erre jegyzőkönyvi határozatképp kimondotta: „hogy a nemzeti kaszinó e diszes mivű serleget örök időközönként oly becses kincse gyanánt őrizd, melyre mint az egylet dicső nevű alapítójának végrendeleti megemlékezésére, a késő utódozok is hálas kegyelettel fognak tekinteni; továbbá, hogy e serleg legjobb magyar borral töltve évenként a közgyűlés hetében tartandó ünnepélyes lakoma alkalmával a dicsőült emlékére ürítendő.” — Az első ily ünnepélyes lakoma 1864. febr. 1-jén tartatott meg; a serlegürítés előtt idős báró Wenckheim Béla mondott emlékbeszédet.

Koma-egylet. Van ilyen is, még pedig Nagy-Váradon. Az egyleti szabályok között a következőkben olvassuk az egylet létokának indokolását: „Tekintve azt, hogy gyakran a vagyonatlan emberre nézve vajmi nehézséggel jár, hogy ugyan szülött gyermeke részére komát szerezzen, az egylet feladatául tűzte ki, hogy ily esetben, midőn egy egyleti tagnak fia születik, annak az egyleti tagok közül sorshuzás útján koma rendeltessek ki. Minden egyleti tagnak gyermek-ágyban levő neje esetleg pénzzel segítézetik. Minden egyleti tag neje részére, ha gyermek-ágyba esik, az egylet költségén okleveles szülésznő rendelteszik.”

Egy menyasszony, a ki „nemet” mond. Egy párisi jegyző előtt a napokban egy ifju mátkapár jelent meg, mind a vőlegény, mind a menyasszony tekintélyes, vagyonos család gyermekei. A szokásos kérdésekre a vőlegény eleinte Mühlhausenből származottnak mondja magát, a jegyző további kérdéseinél azonban kisül, hogy elzászi, de szülőföldjéről megugrott, hogy kikerülje a katonaskodást. A jegyző fejet csóvál, a bájnos menyasszony pedig az eddigi gyöngéd pillantások helyett hideg, megvető tekintettel méri végig vőlegényét. Elég az hozzá, hogy a jegyző azon kérdésre, akar-e neje lenni az ifju embernek, határozott nemmel felel, így szólva: „Ismeri nem akarok oly férfit, ki megtagadta hazáját, hogy ne kelljen azt szolgálnia.”

Rövid idő múlva odalépett a lord az asztalhoz, teletöltött egy pohárt borral s egy hajtásra megitta. Aztán óráját nézte.

Tudtam, mire céloz a lord. — Készen vagyok — mondám, — s rendelkezésére állok.

Ő nem válaszolt, de lassu léptekkel kifelé indult. Én követtem. Levezetett a parkba. — Alig voltunk mintegy kétszáz lépésnyire a kastélytól, midőn lönyerítést hallék. Meglepetésemben megálltam s azt gondolám, a lord ugyanezt fogja tenni. Azonban tévedtem, mert a lord tovább haladt. — Végre a park széléhez közel az országút felé megpillantám a paripát, mely egy fához vala kötve.

E pillanatban hirtelen lehajolt a lord, mintha valamit fel akarna emelni a földről. Midőn fölegyenesedett, két kard villogot kezében, melyeket felém tartott. Én csakhamar kész valék a választással. Elston lábam elé dobta a kardot s a másikat megmarkolva, azonnal viállásba helyezte magát. — E pillanatban titkos borzalommal eszembe jutott, hogy hallottam, miként ellenfelem a legkitűnőbb vívók egyike; azonban csakhamar észrevettem, hogy kimél engem. A párbaj könnyű sebbel végződött, mely vállamat érte. Mihelyt megpillantá a lord kicsorgó véretem, lehullatta kardját, zsebéből vésznat vett elő s bekötözte sebemet. — Miután ez megtörtént, egész nyugodtan így szólt hozzám:

— Ha az országuton egyenesen előre üget, napfelkeltekor a városban lesz.

Ezzel egyet fordult, hogy a kastélyba visszamenjen. De én megragadtam karjánál s arra kértem, hogy bosszuját másokra ki ne terjessze.

— Majd a fővárosban viszontlátjuk egymást, válaszolá ő hidegen s elment.

(Vége következik.)

geiknek becsülettel megfeleltek. Ha tehát olykor egyenruhájukban „paradiroznak“ is, azt most már úgy hisszük, joggal és büszkeséggel tehetik, mert kötelességérző, bátor szívű és önfeláldozó férfiak kötelékébe tartozni s e kötelék egyenruháját viselhetni, minden férfiasan gondolkodóra nézve csak megtszélő lehet.

De nem csak a vész helyén tüntet ki magát a tüzoltóság, hanem kitüntette magát mint dísztestület a török győzelmek alkalmából rendezett esti körmenetnél is, a mikor is 90 fonyi csapatban kivonulván, erélyes magatartásával minden rendellenességnek — minők másutt előfordultak — elejét vette.

A kiképzetés és felszerelés körül is sok történt. Az egész század vasárnaponként gyakorlatokat tartott a collegiumi tornaterén, melyen az ev. egyházkerület készséges engedélyével a mászház is felépített.

Szereztek nagyszámu egyéni felszerelések, egy kitünő hydrophor, dugó- és mászólétrák stb. E befektetések nagy pénzösszegeket vettek igénybe, melyek a közönségnek irányunkban minden alkalommal tapasztalt rokonszenve s áldozatkészsége mellett is csak úgy voltak egyelőre fedezhetők, hogy az elnök késznek nyilatkozott az egylet javára 1000 frtnyi kölcsönt felvenni, a mi meg is történt, miért is neki a választmány hálás köszönetét kifejezte.

A pénztári állásról az egyleti számadások megvizsgálására kiküldött választmány teend jelentést. Ez alkalommal még csak azt kívánjuk fel- említeni, hogy Klór Gyula mint egyleti pénztárnok példás és fáradhatlan buzgalommal járt el.

Röviden ezekben terjesztem elő jelentésemet ifju egyletünk eddigi működéséről. Meggyőződhetek abból mindenki, hogy tüzoltóságunk, miután a kezdet nehézségeit vaskitartással leküzdtte, a tetek terén dicsőséget és számos sikert aratott, most már ezen multjára is támaszkodva, életerősen és edzeten foglal az eshetőségekkel szemben állást.

Hivatalos közlemények.

A magyar kir. pénzügyministerium 61787. számu körrendeletéből az időleges házadó mentesség iránti igények bejelentésére megállapított határidő tárgyában, az, ki az 1868. évi XXII. törv. cikk 23—25. §§-ban szabályozott adómentességre igényt tart, köteles azt az illető szolgabírónál, városi tanácsnál, adóhivatalnál, vagy az 1876. évi XV. törv. cikk 1. §-nak második bekezdése értelmében a kir. adófelügyelőnél írásban szorgalmazni, még pedig minden bevégzött épület vagy osztályra nézve az építés bevégezése napjától számítandó hat hét alatt és minden esetre az épület vagy lakosztálynak használatba vétele előtt, mulasztás esetében abbéli igénye megszűnván.

Felhatalmaztatnak egyszersmind a törvényhatóságok közigazgatási bizottságai, hogy a fenebbi szabályrendelet jövőben szoros alkalmazásának érdekében, a bejelentési határidő elmulasztásának elnézésére, és az adómentesség utólagos engedélyezésére irányzandó felfolyamodványokat egyébként méltánylást érdemlő esetekben is, csak akkor vehetik tekintetbe, ha azok a folyó év aprilló végeig beadatnak. — Az ezen határidő leforgása után beadandó minden hasonnemű felfolyamodványok, bármily körülmények vagy mentések legyenek is azokban, a történt késedelemre nézve fel-

TÁRCA.

Nyolc párbaj.

(Folytatás.)

Miután a viszontlátás első pillanatainak örömeit teljes mérvben élveztük volt, a szép Arabella magamra hagyott s rám zárta az ajtót. Olvasgattam egyet-mást, jó sokat szivaroztam, hanem aztán meg kell vallanom, már másnap valóságos kétségbeesés vett rajtam erőt, midőn a magas szűk ablaknyílásra tekintettem, melyenát alig egykét nap-sugár lopódzott be a lakasomat képező négy fal közé. Arabella naponkint az esti szürkület beálltával látogatott meg.

Igy tartott ez körülbelül három hétig, míg végre egy szép nap a szokott látogatás elmaradt. Mintegy reggeli két óráig még mindig biztatott a remény. Gondoltam, a nemes lord talán a szokott-nál később ment aludni s addig Arabella nem jöhet. De mikor már a kettőt fjs elütötte, nyugtalanságom a tetőpontra hágott s így elképzelheted, minő volt az éjszakám. Másnap reggel minden legkisebb zajra fültem. — De bizony minden oly csöndes volt és maradt, mint akár egy sírbolt. Este, sőt éjjel, reggeli két óráig ismét kecsesgettem magam a reménnyel, mint előtte való nap, de bizony hiába: Arabella csak nem jött.

Most már komoly aggályok ébredtek fel bennem s azon gondolatra jövék, hogy Elston lord valószínűleg nyomára jutott ittlettemnek. Ahhoz járult, hogy az elelmi szerekből már az előtt való este kifogytam, így hát még az éhség is gyötört. Ki tudja — gondolám — talán az egész csak kelepce volt, s Arabella rászédett engem.

Végre gyötrelmetjes, hosszú órák után ajtonyitást hallék. Oda fültem. A szomszéd szobában idestova járkáltak, míg tíz perc mulva ismét

hozva, többé figyelembe vehetők nem lévén, fel-tétlenül elutasítandók.

Erről a városi közönség alhalmazkodás végett értesítették. — Kelt Eperjesen, 1878-ik évi február hó 7-én.

Különfélék.

A visszaállítandó jogakademia alapja javára rendezendő műkedvelői szineloadás szerdán, vagyis f. é. február hó 13-án a városi nagy táncteremben fog megtartatni.

A szinrehozandó darab Blumnek „Der Ball zu Ellerbrunn“ című igen mulattató vigjátéka.

A szerepek igen helyes tapintattal vannak kiosztva s jól betanulva s a próbák után itélve az előadás igen élvezetesnek ígérkezik. — Közönség előreláthatólag nagy számmal fog megjelenni. Megjegyezzük még, hogy jegyek előre válthatók Kösch Frigyes ur kereskedésében.

Figyelmeztetés. A sárosmegyei jótékony nőegylet által farsang utóján megtartandó álarcsóbal alkalmával rendezendő tombolára eddig még igen gyéren folytak be a nyereménytárgy-adományok. Figyelmeztetjük tehát a t. közönséget, miszerint ilyen nyereményekül alkalmas tárgyak még mindig elfogadhatnak. Mindenesetre kívánatos, hogy a nemes célra való tekintettel, kiki tehetsége szerint járuljon hozzá az ügy sikeréhez.

Az eperjesi ifjuság által f. hó 2-án rendezett táncmulatság igen látogatott volt s minden tekintetben fényesen sikerült. A hölgyek toillette-jei izlések voltak s a tapintatos rendezőség gondját viselte, hogy a táncosnők és táncosok száma között a helyes arány meglegyen. Ily körülmények közt természetes, hogy a mulatság igen kedélyessé alakult s a tánc világos kivríradtig tartott.

Kivándorlások Angliába. Megyénkbeli Vlacsa községből egy-két év előtt kivándorolt egy ottani tönkre jutott telkes gazda Angliába, Manchesterbe, hol egy cukorgyárnál mint munkás dolgozott. — Onnan nemrég munkája gyümölcsével, pénzesen tért vissza falujába. E példa a többi parasztgazdára is annyira hatott, hogy most már a nevezett községből, valamint a szomszédos falvakból negyvenen felül vándoroltak ki Manchesterbe, hol mindnyájoknak jól mehet dolguk, mivel rokonaiknak időközönként csaknem mind kisebb-nagyobb pénzösszegeket küldenek.

„Falu rossza“ Kis-Szebenben. A Kis-Szebenben időző szintársulat legutóbb Tóth Ede hırneves „Falu rossza“ című népszimvűt is színre hozta, mely alkalommal a színház zsufolya megtelt.

Az ungmegyei takarékpénztár 1877-ik évi üzletforgalma 1.502,190 frt 77 krt tészen s a 63000 frtnyi részvénytöke és 23297 frt 48 krnyi krnyi tartaléktöke utáni jövedelem 11934 frt 61 kr. A folyó évi közgyűlés február 11-én fog megtartatni.

Deák Ferenc választási zászlója. Czobor Béla muzeumi örseged a következőket írja a „P. N.“-nak: Azon díszes nemzeti selyemzászló, mely alatt nagy hazánkfia alkotmányos életünk helyreállítástól az azt követő országgyűléseken át Pest belváros képviselőjévé választottat alulirt napon a magyar nemzeti muzeum régiségosztályába került. A selyemzövet hossza 2.14 méter, szélessége 1.37 méter, mindkét oldalára Magyarország címere és a következő felirat van aranynyal hımezve: ÉLJEN DEÁK FERENC, PEST BELVÁROSI KÉPVISELŐ. A szövet köröskörül aranyos rojttal, két végén pedig arany bojtjal van ékítve. Lándzsala-

teljes csend állott be. Vártam, figyeltem, de ütötte a három órát is, anélkül, hogy legkisebbke nesz lett volna hallható.

Végre a folyosón lassu kimért léptekkel látszék valaki közeledni. Vajjon ki lehet: Arabella-e? Ah azok egészen más léptek voltak. — Most már mindenre elvalék készülve. Nehány pillanatra rá lord Elston állott előttem s megvallom, midőn így némán, ridegen s komolyan, mint akár a „Don Juan“-beli parancsnok szobrát magam elé jönni láttam, kissé elhagyott a bátorság.

Két lépésnyire az ajtótlól megállt s mereven szemembe nézett, mintha teljes bizonyosságot akart volna szerezni kilétem felől. Aztán a szoba közepébe lépett s körülnézte magát benne. S mindezt oly nyugodtsággal tevél, mintha valami venni szándékozó tartana szemlét a szobában lévő tárgyak fölött. E különös embernek egyetlen egy arcizma sem árulá el, hogy tulajdonképen mi a szándéka.

— Három óra van — szólt meg végre — nincs veszíteni való időnk. Kövessen ön engem.

Követtem őt a salonba, hol mindjárt az első ablak közelében egy különféle hideg étellekkel s borokkal gazdagon megrakott asztal volt felállítva. Feltűnt nekem, hogy csak egy személy részére van teríték.

A lord kezével intett, hogy foglaljak helyet. S én bizony e különös modor dacára sem kináltattam magam; nem csoda különben, mikor harminc óráig böjtöltem.

Igyekeztem a lord hideg phlegmáját s közönyét lehetőleg utánozni, mialatt egy csirkeszárnnyat ettem. A lord pedig keresztbe font karokkal fel s alá sétálgatott, anélkül, hogy csak egy tekintetre is méltatott volna. Nem tudtam elképzelni, mit akarhat velem ez az ember, mert nem ismertem jellemét.

kulag végződő, 4-35 méter hosszú rudja piros és zöld színekre van festve s dusan aranyozva. Az egész zászlót gyászfátyol fedi. Átengedte hazafias levél kíséretében a fővárosi törvényhatóság bizottsága egy 1876-ban tartott közgyűlésében 56. kgy. 576. sz. alatt kelt határozatával. Felállítottat a régiségosztály VII. termében, hol az 1848—49 iki honvédszászlók őriztetnek, a bemenettel szemközt. Bárha minél többen buzdulnának ezen hazafias tetten, s a nagyjainkra vonatkozó ereklyéket a magyar nemzeti muzeumba illő elhelyezés végett beküldenek!

A bagatell ügyek elintézéséről szóló törvény március 1-jevel lép hatályba, s a belügyminister felhívta a hatóságokat, hogy a törvény életbeléptetése céljából szükséges előzetes intézkedéseket mielőbb tegyék meg; nevezetesen jelöljék ki azon közigazgatási tisztviselőket, kik a törvény 5. §-a értelmében a községi bíraskodást gyakorlandják, egyuttal pedig a végrehajtási és fuvardijakat a közigazgatási bizottság által állapítottassák meg s a közönséget mindkét irányban hirdetmény útján értesítsék. Az eljárásra vonatkozó ügyviteli szabályzat az igazságügyministerrel egyetértőleg már szintén kidolgoztatott s a törvényhatóságoknak legközelebb meg fog küldetni.

Gróf Széchenyi István serlege. Gróf Széchenyi István végrendeletében egy díszes emlékszerleget hagyományozott a nemzeti kaszinónak; azon óhajttással, hogy e serleg a legjobb magyar borral töltve emlékére évenként üritessék ki. Az 1864. évi január 30-án tartott közgyűlés erre jegyzőkönyvi határozatképp kimondotta: „hogy a nemzeti kaszinó e díszes műve serleget örök időközönként oly becses kincse gyanánt őrzendi, melyre mint az egylet dicső nevű alapítójának végrendeleti megemlékezésére, a késő utódok is hálás kegyelettel fognak tekinteni; továbbá, hogy e serleg legjobb magyar borral töltve évenként a közgyűlés hetében tartandó ünnepélyes lakoma alkalmával a dicsőült emlékére üritendő.“ — Az első ily ünnepélyes lakoma 1864. febr. 1-jén tartatott meg; a serlegürités előtt idős báró Wenckheim Béla mondott emlékbeszédet.

Koma-egylet. Van ilyen is, még pedig Nagy-Váradon. Az egyleti szabályok között a következőkben olvassuk az egylet létokának indokolását: „Tekintve azt, hogy gyakran a vagyonatlan ember nézve vajmi nehézséggel jár, hogy újonnan szülött gyermeke részére komát szerezzen, az egylet feladatául tüzte ki, hogy ily esetben, midőn egy egyleti tagnak fia születik, annak az egyleti tagok közül sorshuzás útján koma rendeltessek ki. Minden egyleti tagnak gyermek-ágyban levő neje esetleg pénzzel segélyeztetik. Minden egyleti tag neje részére, ha gyermek-ágyba esik, az egylet költségén okleveles szülésznő rendelteszik.“

Egy menyasszony, a ki „nemet“ mond. Egy párisi jegyző előtt a napokban egy ifju mátkapár jelent meg, mind a vőlegény, mind a menyasszony tekintélyes, vagyonos család gyermekei. A szokásos kérdésekre a vőlegény eleinte Mühlhausenből származottnak mondja magát, a jegyző további kérdéseinél azonban kisl, hogy elzászi, de szülőföldjéről megugrott, hogy kikerülje a katonaskodást. A jegyző fejet csóvál, a bájnos menyasszony pedig az eddigi gyöngéd pillantások helyett hideg, megvető tekintettel méri végig vőlegényét. Elég az hozzá, hogy a jegyző azon kérdésére, akar-e neje lenni az ifju embernek, határozott nemmel felel, így szólva: „Ismerni nem akarok oly férfit, ki megtagadta hazáját, hogy ne kelljen azt szolgálnia.“

Rövid idő mulva odalépett a lord az asztalhoz, teletöltött egy pohárt borral s egy hajtásra megitta. Aztán óráját nézte.

Tudtam, mire céloz a lord. — Készen vagyok — mondtam, — s rendelkezésre állok.

Ő nem válaszolt, de lassu léptekkel kifelé indult. Én követtem. Levezetett a parkba. — Alig voltunk mintegy kétszáz lépésnyire a kastélytlól, midőn lönyerítést hallék. Meglepetésemben megálltam s azt gondolám, a lord ugyanezt fogja tenni. Azonban tévedtem, mert a lord tovább haladt. — Végre a park széléhez közel az országút felé megpillantám a paripát, mely egy fához vala kötve.

E pillanatban hirtelen lehajolt a lord, mintha valamit fel akarna emelni a földről. Midőn fölegyenesedett, két kard villogott kezében, melyeket felém tartott. Én csakhamar kész valék a választással. Elston lábam elé dobta a kardot s a másikat megmarkolva, azonnal viállásba helyezte magát. — E pillanatban titkos borzalommal eszembe jutott, hogy hallottam, miként ellenfelem a legkitünőbb vívók egyike; azonban csakhamar észrevettem, hogy kimél engem. A párbaj könnyű sebbel végződött, mely vállamat érte. Mihelyt megpillantá a lord kicsorgó véretem, lehuliatta kardját, zsebéből vésznat vett elő s bekötözte sebemet. — Miután ez megtörtént, egész nyugodtan így szólt hozzám:

— Ha az országuton egyenesen előre üget, napfelkeltekor a városban lesz.

Ezzel egyet fordult, hogy a kastélyba visszamenjen. De én megragadtam karjánál s arra kértem, hogy bosszuját másokra ki ne terjessze.

— Majd a fővárosban viszontlátjuk egymást, válaszolá ő hidegen s elment.

(Vége következik.)

ja piros és nyozva. Az úte hazafias óság bizott-eu 56. kgy. állított a 848-49 iki szemközt. en hazafias reklyeket a ezés végett

oló törvény ügyminister életbelp-ntézkedése-jelöljék ki a törvény st gyakor-és fuvardi-llapittassák hirdetmény zó ügyvitei egyetértőleg hatóságok.

Gróf Szé-kes emlék-kaszinónak; b magyar sék ki. Az gyűlés erre : „hog a teget örök ndi, melyre k végrende-s hálás ke-gy e serleg a közgyűlés kalmával a ő ily ünne-ott meg; a heim Béla

bedig Nagy-itt a követ- indokolá-vagyontalan hogy ujon-szerezzen, ty esetben, y annak az ma rendel-mek-ágyban k. Minden yba esik. az „fendeltetik.“ mond. Egy u mátkapár nyenyasszony . A szoká-llhausemből zó további-zi, de szülő-katonásko-nyenyasszony lyett hűde-g, yét. Elég az akar-e neje nnel felel, ly férfit, ki szolgálnia.“

az asztal-egy hájtásra Készen va-állók. kkel kifelé ba. — Alig a kastélytól, ben megáll-fogja tenni. ut felé meg-ala kövte. lord, mintha Midon föl-n, melyeket ék a válaszo-t s a mási-elyezte mal emembe em a legki-amar észre-könyű seb-ihelyt meg-atta kardját, sebemet. — an így szólt

előre üget, élyba vissza- s arra kér-erjessze. juk egymást,

Táborszky és Parsch nemzeti zeneműkereskedésben Budapesten megjelent legújabb zeneművek: A sárga csikó, Csephregy népsziművének tiz közkedveltségű dalai. Enekhangra zongorakísérettel alkalmazta Erkel Elek. Ára 1 frt.

Házasadni hajlandók. kik a nősülésre legjobb életkort kutatják, utasítanak e következő példákra. Shakespeare 18 éves korában nősült, Oliver Cromwel és Ben Johnson 21. — Franklin és Bulwer 24, Dante, Kepler, Mozart, Burke és Walter Scott 26. — Tycho de Brahe, Washington, Napoleon Bonaparte és Lord Byron 27. — William Penn és Sterne 28. — Nelson 29. — Burns 30. — Rossini első ízben 80, másodszor 54. — Schiller és Karl Mária Weber 31. — Chaucer, Hogarth, Peel és Wieland 32. — Wilberforce 33. — Wordsworth és Davy 34. — Aristophanes 36, Sir William Jones és Wellington, 37. — Jean Paul (Friedrich Richter) 38. — Talma 39. — Lather Márton 42, Addison 44. — Wesley és Young 47. — Swift 49. — Buffon 55, és Goethe 57 éves korában.

Speries, den 7. Februar.

Unser Blatt ist bereits vor einer Spanne Zeit für die Idee eines hier zu errichtenden Kunst- und Musikvereines eingetreten. In einem Cyclus von Kritiken wurde diese Idee erläutert, der beiläufige Grundriss der Gestaltung desselben in großen Zügen dargestellt und schließlich die Motive entwickelt, welche das Zustandekommen des Vereines anstrebenwerth machen.

Die Idee fand in den gebildeten Kreisen Anklang und wurden daher alle diejenigen die sich für die Sache interessiren, gebeten zu der in dieser Angelegenheit abzuhaltenden Konferenz, welche vorigen Sonntag thatsächlich stattfand, einfinden zu wollen.

Dieser Einladung folgend, gestaltete sich die Konferenz zwar nicht zu einer zahlreichen, doch fällt die Persönlichkeit der Erschienenen jedenfalls in solchem Maasse ins Gewicht, daß wir in der angenehmen Lage sind, dem zu errichtenden Vereine das günstigste Prognostikon stellen zu können.

Wir werden die Beschlüsse der Konferenz zum Schluß dieser Zeilen resumiren und wollen jetzt die der Errichtung des Vereines zu Grunde liegenden leitenden Ideen kurz zusammenfassen um in der Kürze zu entwickeln, was für Zwecke der Errichtung des genannten Vereines zu Grunde liegen.

Wir befinden uns bekanntermaßen inmitten des sehr beschränkten, engen Kreises, welchen das klein-städtische Leben um uns zieht. Wir müssen leider beinahe alle jene Quellen entbehren, aus denen die Geselligkeit, und der allgemeine geistige Fortschritt in größeren Städten unaufhörlich neue Nahrungstoffe schöpft. Es werden uns nur in höchst seltenen Fällen Kunstgenüsse zu Theil und auch dann gehen wir nur selten „des Lebens ungemühte Freude,“ weil an Einzelne bei solchen Gelegenheiten die Nothwendigkeit der Darbringung eines Opfers herantritt, was selbst Dilettanten- und fertige Vorstellungen zu immer sporadischer vorkommenden Erscheinungen macht.

Mit einem Worte, wir sind nicht im Besitze von Circeln, welche es ermöglichen würden, Sammelplätze für unsere zahlreiche Intelligenz abzugeben, und geistige und geistliche Berührungspunkte zu schaffen, deren Nothwendigkeit kaum von Jemand in Zweifel gezogen werden dürfte.

Demzufolge ließe sich die Aufgabe des angestrebten Kunst- und Musikvereines im Nachfolgenden skizziren, n. z.:

Wäre der Verein berufen in gewissen Zeiträumen populärwissenschaftliche Vorträge und Musik-Soireen, ferner Dilettanten-Vorstellungen und möglicherweise allenfalls auch kleine Kunstausstellungen zu veranstalten, das Auftreten von bedeutenderen in- und ausländischen Künstlern zu vermitteln, und besseren Theatergesellschaften durch Sammlung von Abonnements hilfreich unter die Arme zu greifen.

Es versteht sich von selbst, daß — die eigentliche Wirksamkeit des Vereines betreffend — nach Möglichkeit auch darauf gesehen werden wird, daß unter den verschiedenen Wirkungsweisen ein organischer Zusammenhang und Wechselthätigkeit vorherrsche.

Es dürften demzufolge mitunter auch kombinierte Vorträge stattfinden, solcher Art, daß z. B. in einer Vorlesung jene Musikstücke ihrem inneren Werthe und ihrer Bedeutung nach behandelt würden, welche eben auf das Programm des betreffenden Abendes gelest worden sind. Ebenso im Falle einer event. Kunstausstellung, Theorie und Praxis würden sich so ergänzen und jedenfalls wäre dies ein mächtiger Hebel zur Förderung des ästhetischen Gefühles, und des Geschmacks.

Das hier Gesagte bedarf nicht einer weiteren Erläuterung. Die mannigfachen Vortheile eines solchen Vereines springen in die Augen.

Zu bemerken haben wir noch, daß die Sonntag in dieser Angelegenheit zusammengetretene Konferenz die Errichtung des Vereines für zeitgemäß erklärte und behufs Ausarbeitung des Statutenentwurfes sich als Aktions-Komitee konstituirte, worüber wir an anderer Stelle ausführlicher berichten.

Faschingsbriefe.

(Schluß.)

Zeben, den 28. Jänner 1878.

Es tanzten wohl an 40 Paare in dem engen Rathsaale und weiß der liebe Himmel wie es kam und wer das Ferment dazu bildete. So viel steht fest:

die Gesellschaft war sehr animirt und wonnetrunken. — Die blauen schwarzen und braunen Jänger bligten halb schmachend in Schnulchschweiß getaucht, halb fast beglückt und spielten in elektrischem Glanze mit dem Flammenmeer (?) der Kerzenstrahlen um die Wette und als die Nerven und Sinne ihre höchste Spannung erreicht hatten und die Carnevalsfreunden für Heute ein Ende gefunden hatten, trennte man sich mit der höchsten Befriedigung und so manches Herzchen pocht im Traume und retouchirte in blauer Farbe den schnurrbärtigen, beläbelten oder unbeläbelten Adonis, Mars oder Plutus, welcher heiß und sinnig in gedämpften Klüftertöne, der am ehesten die Chaussee zum Herzen findet, Liebesworte die im Traume Dichtung atmen, um nüchtern dann als Traum zur Wahrheit fortgesponnen zu werden. — Trübe brannten die Kerzen als die Menge sich leerte und mein Blick fiel auf einen schmalen Streifen Rosavelinpapier und es durchzuckte mein Herz ein freudiger Strahl.

Ein Liebesbrief und ich las — da stand es hell und deutlich in hellenischer Frakturchrift und homerischem Dialekt: Adieu mein Lieber ich muß fort und komme erst nächste Woche; indessen um Ihnen kurze Weile zu machen sende per Dampf und Electricität noch heute meine Schwester Kllo, sorgen Sie für eine ordentliche Claque. — In Huld gezogen Ihre gütige Freundin Zerpischore. Und es geschah auch so. — Zum erstenmal haben wir eine vollständige Theatertruppe bei uns zusammen und Loth Ede's „Kalu rossza“ füllte, den noch Tags zuvor in einen Tanzsaal umgewandelten Rathhausaal bis zum Ersticken voll und erintete besonders Herr Varga als „Gonosz Pista“ und Frau Czako als Finum Rózi lebhaften Beifall. — Die Direction des Theaters hat nun einen neuen Cyclus von Vorstellungen begonnen und Sonntags debutirt der „Schübling“ und wird hoffentlich sich so zugkräftig erweisen, wie der „Vorflump.“

Und es wäre gerade im Interesse derjenigen, welche die Staatsämter und Würden als Domainen betrachten, von Staatswegen solche wandernde ungarische Schauspieler zu unterstützen, damit das Land desto rascher nationalisirt d. h. magyarisirt werde. — Denn das Theater hat die größte Fähigkeit ein Idiom, eine Sprache, ein Volksleben aufzupflöpfen. — Lied und Gesang auf der Bühne und morgen auf der Lippe des Slovaten, nur so werdet ihr Magyaren machen und nicht mit Errichtung von Fideikomissen. — Aus Rand und Band und in Gefahr in politisch, völkerverpsychologische Aphorismen mich zu verlieren schließe ich um die Faschings und Theaterbriefe fortzusetzen.

Zeben, den 5. Feber 1878.

Die zweite Theaterwoche, die Musikkunst verdient es doch, daß wir sie als Ereigniß epochal machen — die zweite Theaterwoche also begann mit dem Dioskurensstücke Loth Ede's, mit dem Schübling. — So oft ich zu diesem Stücke gehe, so oft wünsche ich recht viele Kinder im Theater zu sehen, die Empfindung der Tugend, der Glorienzucht, welcher durch die Verfolgungen hindurch leuchtet, die Reinheit, das Gute die echte Menschheit hervortreten läßt und die ungemeine Harmonie, welche in dem Wehgeschrei des Armen gegen die Vorurtheile der Welt ankämpfenden Komödiendichters liegt, streut die Keime der Vespererwagung, der Demuth in unsere vom Hochmuthsteufel und Egoismus besangenen Gemüther. — Dichter müssen die Lehrer und Erzähler der Völker sein. — Der Schübling gelang vollkommen.

Und ein Pendant zu diesem urwüchsigem Volksstücke, wor Tags bevor der glänzend abgehaltene Unteroffiziersball, an welchem — ein unerhörtes Ereigniß in unsere Annalen — 50 Paare die erste Quadrille tanzten.

Freilich waren außer — dem Volk — auch die — besseren Elemente erschienen — und wir bemerkten mit unendlichem Vergnügen die demokratischen Schritte, welche uns an Amerika erinnerten, als in einer Colonne Köchin und Herrin zusammen — tanzten. — Vielleicht wird durch meine Indiskretion so manche schöne Seele sich verlegt fühlen, aber dies würde ihrem Verdienste die Krone benehmen und die Tugend wäre dann keine Tugend mehr. — So viele Glitebälle noch die Annalen unserer lieblichen Stadt zählten, Ton und Anstand waren auf diesem Valle ebenso ein vogue, ebenso vorherrschend als sonst. — Und die untern (?) Stände fühlten sich so sehr geehrt durch das Patronat und die Anwesenheit der Crème haute societé, daß sie — damals wenigstens — derselben an Reinheit und Ton gleich kamen.

Und darin liegt eine große Lehre für uns. — Warum, wenn wir schon durchaus nicht herablassend sein wollen, ziehen wir die untern Stände nicht zu uns herauf, warum geben wir uns nicht die Mühe sie zu erziehen, im Verkehre mit ihnen ein Volk zu sein und Bürger mit Bürgern die Gemeinsamkeit einer Gesellschaft, eines Vaterlandes im Leben zu bethätigen? — Wir lieben die Kasten, wir sind exklusiv und in den einzelnen Gliedern stirbt die Sympathie zu einander, wird die Vaterlandsliebe ein leerer Schall und die Opferwilligkeit weicht der Gleichgültigkeit, der Antipathie mitunter sogar der Feindschaft und dem Haße. — Und das Volk, es ist der ewige Duell, der dem Leben entpringt und wer zu demselben nicht gehören mag, der lasse sich einbalsamiren und zu den Mumien Chulu Chesken und Menkera nach Ghizeh transportiren, da wird er aristocratische Gesellschaft genug haben.

Solche Reflexionen erzeugte der Unteroffiziersball. — Die Frau Majorin als Lady Patroneß, schon von Natur aus zu keiner steifen Grandezza angelegt, waltete als anmuthige Zauberin in ihrem Reiche und

ihre Haltung ließ keine ungemüthliche Stockung in dem Flusse der Unterhaltung plaggreifen. — Ueberhaupt und dies müssen wir dem Offizierstande unserer Garnison als Leumund nachtragen, bilden die Offiziere bei uns das Ferment, welches noch irgendwie den constanten Stern der Gesellschaft leitet und bildet.

Nächste Woche am 12 Februar werden im Theater drei Theaterliebhaber — zu arm um Mäcenasse zu sein — bei dem Stücke „A vén bakancsos és fia a huszár“ in den Hauptrollen mitwirken und senden sie immerhin einen Berichterstatter; vielleicht dürfte ich verhindert sein — von wegen — die Revision zu machen.

Es lebt sich im heurigen Fasching recht und schlecht bei uns und ist auch alles bei uns carnaval-lustig, wie nie zuvor; wir haben vorausichtlich noch zwei Valle vor uns und hoffen damit noch viele Cor-beeren und — Cotillonorden — einzuhelmen. S. Sp.

Correspondenzen.

Sebes-Kellemes, 7. Feber 1878.

Nach Monaten verzweiflungsvoller Tage, wo in schrecklichen Schneeverwehungen die meisten unserer Ortsbewohner durch die von deren ländlich gebauten Häuschen aufgetürmten Schneebarricaden nur mit unsäglicher Mühe sich Bahn zu brechen vermochten; erblickten wir heute die freundlichlächelnde Sonne zum ersten Male wieder die — mit Ausnahme dem sich heuer bei uns zu sehr eingebürgerten Herrn Winter — Jedem sehr willkommen scheint.

Angeheuer sind die Schneemassen die ihren milden Strahlen mit jedem Augenblicke zum Opfer fallen, weshalb auch Herr Winter solch bittere Thränen weint, die in wahrhafte Ströme sich ergießend der angenehmen Schlittenfahrt den „Garaus“ machen und die Passage auf's schwierigste gestalten.

Und wer sich der — um diese Zeit jährlich auf der Sebes-Kellemeser Wiese eintretenden Straffenverschwemmung erinnert den beschleicht unwillkürlich ein unheimliches Gefühl bei dem Gedanken des heuer noch mehr denn gewöhnlich uns bevorstehenden Wasserlegens.

Dem trotz der weisen und billigen Vorsäge der dazu Berufenen dem — sowohl für die Stadt als der Umgebung — nur Nachtheil bringenden Uebel vorzubeugen ist's leider noch immer nur bei der heillosen Idee geblieben und ist mit der That zur Renovirung der Straffe nicht geschritten worden; und so dürften die Einwohner der Sebes-Kellemeser Wiese über „Kurz oder lang“ den frommen Noth beneiden und, vor der Sündfluth geächt zu sein sich in dessen Arche verlegt zu sehen wünschen.

Ja! trostlos gestaltet sich noch in dieser Hinsicht das Zukunftsbild, wenn nicht die weise Fürsorge unseres Herrn Stuhlrichters der mit aller Energie bestrebt gewesen die gewaltigen Schneehügel von der Straffe stets räumen zu lassen. T. K.

Tagesneuigkeiten.

Rom, 7. Feber. Der Papst ist heute 3 Uhr Nachmittags gestorben. Das Konklave wird unverweilt zusammentreten.

Die Nagy-Sárojer Mühlengesellschaft hielt Donnerstag ihre diesjährige Generalversammlung und wurde bei dieser Gelegenheit die Jahresdividende auf 30 fl. festgelegt.

Ballchronik. Der am 5. d. im Bräuhause abgehaltene Pilsnik der ir. kaufmännischen Jugend fiel unerwarteterweise glänzend aus. — Die lebenswürdige Lady Patroneß Frau Helene Teitelbaum glänzte als erster Stern am Ballhorizonte. — Von dem anmuthigen Damenkranze, welcher einem die Wahl sehr schwierig machte, wollen wir hervorheben Fr. Jenni Bleyer aus Kellemes in allerliebster Moiarobe, welche die anmuthige Gestalt auf's vortheilhafteste hervorhob, Fr. Gisella Friedmann, eine jünonische Gestalt mit einem Beatrice Gesichte und Frau Drin Glöner deren Anmuth und lebhafteste Heiterkeit alle Umgebungen bezauberte. — Fr. Emilie und Margarethe Holländer behaupteten ihren Rang in dem Wettstreite der Lebenswürdigkeit und Schreiber dieser Zeilen bedauert nur in dem magnetischen Meer der blauen, schwarzen und schwärzesten Augen keinen festen Ankergrund gefast zu haben, um die Palme des Sieges ausschließlich einer Königin des angenehmen Abends zuzuerkennen.

Diebstahl. In Folge der Unthätigkeit und Beschäftigungslosigkeit des Landvolkes, werden daselbst schreckliche Diebstähle verübt. So wurde dieser Tage M. Goldner Wirthshausler in Kellemes seines Winter-vorrathes seiner Wäsche und Getränke, mit einem Worte all seiner Habe beraubt. Vom Thäter ist bis nun noch keine Spur.

Nekrolog. Im Laufe dieser Woche verschied nach längerem Leiden ein junges Mädchen, Maria Dubsky, die einzige Tochter ihrer tiefbetrübteten Eltern. Das Leichenbegängniß erfolgte unter großer Theilnahme. Friede ihrer Asche!

Die Schneemassen, welche eine Zeit lang auf die Kommunikation so störend einwirkten, beginnen allmählig zu schmelzen und werden in Folge dessen wahrscheinlich auch bei uns die Ueberschwemmungen ein- und die Gewässer austreten, was heuer voraus-sichtlich mit noch größerem Applomb geschehen wird wie gewöhnlich.

Vom Dache der Pfarrkirche stürzte leythin unter donnerähnlichem Krachen eine ganze mächtige Schneelawine herunter. Es wäre angezeit, wenn die Hauseigenthümer — inwiefern sie dies bis jetzt unter-ließen — den Schnee von den Dächern bei Zeiten

herabwerfen lassen, denn stürzt so eine zentnerichwere Schneewaffe auf das Trottoir, so kann sie leicht beflagenwerthes Unheil verursachen.

Der städtische Magistrat hat in Anbetracht dessen, daß der Caroli-Zahrmarkt in Folge der großen Schneeverwehungen sojuzigen gänzlich unterbleiben müßte, betreffenden Ortes um die Erlaubniß angebracht, daß in unserer Stadt am 18. März l. J. ein neuer Zahrmarkt abgehalten werden könne, da Handel und Gewerbe sowohl der Stadt, wie überhaupt der ganzen Gegend durch das gänzliche Unterbleiben des Marktes empfindlich geschädigt würde, zumal ein solcher erst im Mai abgehalten werden soll, der letzte hingegen noch im November des vorigen Jahres stattfand.

Angeichts dieser Motive dürfen wir mit Zuversicht anzunehmen glauben, daß das Ansuchen des Magistrates nicht erfolglos bleiben wird.

Der Wilhelm's antiarthritische antirheumatische Blutreinigungs-Thee des Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen, dieser schnell bekannt gewordene Tee, eignet sich auch nach kompetentem Ausspruche als Herbst-, Winter-, Frühjahr- und Sommer-Cur zur gründlichen Reinigung des Blutes von allen krankhaften Ablagerungen ohne Unterschied für jedes Alter, für jedes Geschlecht. Die tausendfältigen Curen, die jährlich mit demselben in der Gicht, in Rheumatismus, Nerven-, Muskel- und Gelenkschmerzen erzielt wurden, sichern ihm den Namen eines unfehlbaren Mittels in genannten Leiden. Ebenso bei Hautausschlägen, Geschlechtskrankheiten, wenn auch veraltete, hartnäckige Übel, da dieses Mittel als innerlicher Gebrauch den ganzen Organismus reinigt. Für Hamorrhoidal-Krankheiten und an Verstopfung leidende Personen, Leber- und Gelbsuchtkranke ist ein wahrer Schatz durch diesen Tee an die Hand gegeben, nur muss der Tee der echte sein und man sich nicht durch Nachmachungen täuschen lassen, wo man das Geld ohne Erfolg ausgibt. Der echte, nach ärztlicher Vorschrift erzeugte Wilhelm's antiarthritische antirheumatische Blutreinigungs-Thee ist nur allein zu beziehen per Packet für 1 fl. (separat für Stempel und Verpackung 10 kr.) sammt Gebrauchs-Anweisung von dem Erzeuger Herrn Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen, oder aus dessen Niederlagen, die bei den in den grössern Zeitungen zeitweilig erscheinenden Annoncen bekannt gegeben werden.

Kleine politische Rundschau.

Paris, 6. Feber. Der „Temp“ meldet: Die französische zustimmende Antwort zur Kongressladung ist nach Wien abgegangen, desgleichen hat Rußland telegraphisch angenommen und mitgetheilt, daß die schriftliche Antwort mittelst Courier am Freitag in Wien einlangen werde. Die schriftliche Antwort werde einige auf Modifikationen des Konferenzprojectes bezügliche Bemerkungen des Fürsten Gotschaloff enthalten, doch sei zu erwarten, daß die Konferenz dennoch zu Stande kommen werde. Sobald alle Antworten eingelangt sein werden, werde Graf Andrassy das Programm und den Entwurf der Verhandlungs-Modalitäten verlesen.

Petersburg, 6. Feber. Meldung der „Politischen Korrespondenz“: Die formelle Zustimmung des russischen Kabinetts zu dem österreich-ungarischen Konferenzvorschlage ist erfolgt. — Rußland nimmt als Ort der Konferenz-Verhandlungen Lissa in Aussicht.

Tirnova, 5. Feber. Meldung der „Presse“: Seit gestern haben wieder 12.000 Mann den Balkan passirt. Verstärkungen und Ergänzungstruppen rücken ungeachtet des geschlossenen Waffenstillstandes nach. Auch bei der Armee in Rumelien haben die Truppen in der Verfassung zu bleiben, daß eine eventuelle Verrückung unverzüglich angeordnet werden kann. Vorläufig suchen die Abtheilungen überall die angestrebte Demarkationslinie zu erreichen.

Bukarest, 6. Feber. Meldung der „Presse“: Der rumänische Senat hat sich in einer geheimen Sitzung mit Stimmenmehrheit gegen die Abtretung Bessarabiens ausgesprochen. Die an die russische Regierung gerichtete Note, worin die rumänische Regierung die Theilnahme Rumäniens an den Waffenstillstands- und Friedens-Verhandlungen, blieb seitens Rußlands unbeantwortet. Man hofft an Hofe des Fürsten Carol auf die Unterstützung Englands, insbesondere Gladstone's und der liberalen Partei, um die bestehenden Differenzen zu ordnen und die „berechtigten“ Forderungen Rumäniens zur Geltung zu bringen. Vorläufig betrachtet die rumänische Regierung die in Kasanlik und Adrianopel beschlossenen und Rumänien berührenden Abmachungen als nicht bestehend und bindend.

Sandwirthschaftliches.

Das Verjüngen älterer, verkommener oder geschwächter Obstbäume.

(Fortsetzung und Schluß.)

2. Von größter Wichtigkeit für die Verjüngung der Baumkrone ist die Zeit, zu der man das Abwerfen der Aeste vornimmt.

Man ist noch an vielen Orten der falschen Ansicht, daß das Beschneiden des Baumes nur im Frühjahr vorgenommen werden soll. Daß diese Ansicht nicht richtig ist, erhellt schon daraus, wenn man zugesteht, daß jede Verwundung, die dem Baume zugefügt wird, möglichst schnell verheilen soll, daß ferner die Verheilung nur durch Anlagerung neuer Schichten erfolgt und daß zu dieser Anlagerung ein Material erforderlich ist, aus welchem diese Ueberdeckungs-schichten gebildet werden. Ist nun Material nöthig, so muß man trachten, diese unvermeidliche Verwundung des Baumes zu jener Zeit vorzunehmen, zu welcher im Baume von diesem Material die größte Menge vorhanden ist, zu jener Zeit, in welcher dieses Material zu andern Bildungen nicht, oder wenigstens nicht in größerer Menge erforderlich ist.

Da dieses Material nichts anderes als der durch die Blätter verarbeitete Saft ist, so wird es klar, daß im Sommer, wo die meisten Blätter am Baume sind, von diesem Saft die größte Menge producirt wird. Wir müssen demnach das Abwerfen der Aeste im Sommer, etwa im Monate August bis September vornehmen.

Daß das regelmäßige Beschneiden der Bäume im Spätherbst (October) oder im Frühjahr (Februar) und nicht im Sommer vorgenommen wird, hat darin seinen Grund, daß man bei diesem Beschneiden nur in das einjährige Holz schneidet, welches im August noch nicht ausgebildet ist, und weil man im August stets vollkommen ausgebildete Knospen an den zu beschneidenden Zweigen hat, welche, sobald man an selbe abschneiden möchte, noch im selben Jahre austreiben würden. Diese Triebe könnten bis zum Winter nicht vollständig austreiben, müßten demnach über den Winter erfrieren.

Beim Verjüngen sind äußerst selten Knospen oder Zweige an der Stelle, wo der Ast abgenommen wird, vorhanden; meist finden sich hier nur Spuren von Knospen, welche nicht austreiben (schlafende Knospen), von welchen man auf keinen Nachtrieb zu hoffen hat. Dafür werden sich nach vor dem Eintritt des Winters Knospen bilden, die dann im nächsten Frühjahr ein reges Leben an diesen fahlen Aesten eröffnen.

Würde man das Verjüngen erst im Frühjahr vornehmen, so ginge zu jener Zeit, wo die größte Menge der Säfte in allen Theilen des Baumes erforderlich ist, eine beträchtliche Menge durch Ausfließen und Verdunsten an den Schnittflächen verloren; der Baum würde geschwächt, die Wunden würden nicht zur Zeit und nicht genügend verheilen können, der Trieb der neuen Zweige würde schwach und nebenbei würden sich all' diesen Nachtheilen verschiedene Krankheitserscheinungen zugesellen.

3. Die Art und Weise, wie die Aeste abgenommen werden, bedingt, wie bereits erwähnt wurde, die Kraft des Baumes und die gefällige zweckentsprechende Form, die man erzielen will. Aber auch auf die Wundstellen, die hiebei entstehen, muß Rücksicht genommen werden. Die Schnittflächen sollen möglichst nahe einer Biegung des Astes geführt werden, da in den Krümmungen aufgeschichtete Stoffe vorhanden sind, aus welchen sich die Knospen bilden können, demnach die natürliche Anlage zur Bildung der Triebe in den Biegungsstellen am stärksten ist. Ferner müssen die Schnittflächen schief sein, damit das Thau- und Regenwasser abfließen kann. Da solche starke Aeste mit der Säge geschnitten werden müssen, so wird es nöthig sein, mit einem großen scharfen Meißel diese nachzuschneiden, da nur glattgeschnittene Wundflächen leicht und sicher überwallen. An umfangreichen Wundstellen bilden sich meist nur Wundränder, die nicht den ganzen bloßgelegten Holzkörper in der ersten Zeit überziehen, worauf früher oder später das bloßgelegte, nicht überwallte Holz vermodern muß. Um diesem Uebelstand vorzubeugen, müssen die großen Schnittflächen mit dem billigen Steinkohlentheer, welchem etwas Lehm beigegeben wird, verstrichen werden. Neue Wunden welche unter 12 Ctm. im Durchmesser groß sind, daher ganz überwallen können, werden mit einer Baumalbe oder einem Baumwachs (am besten Harz, welches in Weingeist aufgelöst wird) bestrichen.

Solche verjüngte Bäume tragen, wenn die neuen Zweige nach früher erwähnten Angaben behandelt werden, im dritten bis vierten Jahre Früchte und erhalten sich noch lange Zeit lebensfähig.

Durch Anwendung der Verjüngung der Wurzeln wird die Lebenskraft solcher Bäume noch wesentlich erhöht.

Dieses Verfahren besteht darin, daß man einen Theil der Wurzeln stark zurückschneidet und um diese einen besseren Boden bringt Man verfährt hiebei wie folgt:

Man beschneidet um den Stamm einen Kreis, welcher dem Umfange der Baumkrone vor dem Verjüngen entspricht, und hebt in diesem Kreise 1-12 Meter breite und 1-35 Meter tiefe Gräben aus mit 2-3 Unterbrechungen, d. h. man läßt 2-3 Theile dieses Kreises unberührt liegen.

Beim Auswerfen des Grabens werden alle Wurzeln, die erreicht werden, mit einem Meißel glatt abgeschritten. Dieser Graben wird nun mit gutem Boden bis auf 0-60 Meter Höhe angefüllt, worauf der noch fehlende Raum mit der früher ausgehobenen Erde arsgesfüllt wird.

An diesen beschnittenen Wurzeln bilden sich neue junge Wurzeln, die in den frisch angefüllten Boden eindringen, in diesem genügend Nahrung finden und dieselbe den obern Neugebildeten zuführen. Im nächsten oder erst im dritten Jahre können die Unterbrechungen, d. h. jene Stellen, die in dem Kreise nicht ausgehoben worden sind, auf dieselbe Weise behandelt werden.

„Prakt. Landw.“

Fruchtpreise vom 8. Feber 1878.

Woggen per 100 Kilogr.	fl.	6.80	7.20
Weizen "	100	8.75	10.25
Gerste "	100	6.50	7.50
Hafer "	100	4.25	5.25
Weis "	100	—	—
Erbsen "	100	7.—	8.50
Linfen "	100	7.—	11.—
Hirsolen "	100	9.—	10.—
Erdäpfel "	100	—	2.50

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**
Kiadó-tulajdonos: **Az Eperjesi Bankegylet.**

Nyomatott az „Eperjesi Bankegylet“ gyorssajtóján Eperjesen.

Hirdetés.

A mislyei kir. közalapítványi fötisztség részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint következők haszonvételek az eddigi hértő felmentése folytán f. évi február hó 1-ső napjától fogva hat, esetleg tizenkét évi egymásutáni bérleti időre újabb bérletbe bocsájtának és pedig:

- a) Kajathai községe és határában fekvő földbirtok, mely áll belsősegekben $6 \frac{760}{1200}$ holdból külsősegekben $278 \frac{1027}{1200}$ „
hozza tartozó tágas lakház, eselédházak, csür, magtár, istállók, szeszfőzésre alkalmassá teendő épülettel és hízó-istállóval.
- b) A kajathai örlő, és fűrészi vizi malom.
- c) Mochnya helységében és határában fekvő földbirtok, mely áll belsősegekben $2 \frac{820}{1200}$ holdból külsősegekben $211 \frac{300}{1200}$ „
- d) A janói koresma és italméresi jog hozzátartozó $4 \frac{300}{1200}$ h. földdel.

Ezeknek külön-külön bérbeadására a nyilvános szöbéli árverés f. é. február 25-én reggeli 10 órára tüzetik ki a ker. fötiszti iroda helyiségeiben. Abaujmegeye Alsó-Mislyére, hol határozott zárt 50 kros bélyeggel, és az alább olvasható bánatpénzkekkel ellátandó külön-külön kiállítandó ajánlatok a kitűzött határrnap reggeli 9 óráig elfogadhatnak. Később beérkezendő ajánlatok felmentlenül vissza fognak utasítottani.

Bánatpénzül melléklendő illetőleg beteendő:

- a) kajathai birtokra . . . . . 350 frt
- a) mochnyai birtokra . . . . . 250 „
- a) kajathai vizi malomra . . . . . 50 „
- a) janói koresma és földre . . . . . 30 „

Közelebbi feltételek a fötiszti hivatalnál, és a mochnyai erdőgondnokságnál betekinthetők.

Mislyén 1878. évi február hó 1-én.

Közalap. ker. fötisztség.

95. szám. 21 2-2

A mislyei mk. közalap. ker. fötisztségétől.

Árverési hirdetés.

A mislyei mk. közalapítványi fötisztség részéről közhírré tétetik, miszerint Sáros megyében kebelzett Boroszló községben levő koresma, a hozzá tartozó italméresi joggal, a fötiszti irodában Abauj megye Alsó-Mislyén f. év február hó 14. nap déli 12 óráig beadandó határozott írásbeli ajánlatok útján, folyó 1878. év april hó 1-től három egymás után következő évre bérbe fog adatni.

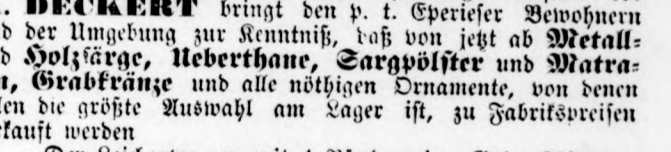
Az 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli lepecsételt ajánlataikhoz, melyekben a megígért évi bérösszeg betéval is kiteendő, ötven (50) forint bánatpénz csatolandó. Ezen ajánlatok a nevezett napon déli 12 órákor fel fognak bontatni s a hértő szerződés, az illető legtöbbet ígéro, és megbizható vállalkozóval megköteteni.

Utó, vagy később beérkezendő ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Az árverési feltételek e fötisztségnél mai naptól fogva megtekinthetők.

Mislyén, 1878. évi január hó 27-én.

Közalap. ker. fötisztség.

Die erste Eperjeser Leichenbestattungs-Anstalt des **K. DECKERT** bringt den p. l. Eperjeser Bewohnern und der Umgebung zur Kenntniß, daß von jetzt ab **Metall- und Holzfarge, Ueberbänke, Sargwölster und Matrazen, Grabfränge** und alle nöthigen Ornamente, von denen Allen die größte Auswahl am Lager ist, zu Fabrikpreisen verkauft werden.

Der Leichenwagen mit 4 Pferden im Galageschirr gespannt, wird mit **7 fl. ö. W.**; das Ausleihen der Leichentücher, des Katafaltes, der Leuchter und sonstigen, zu einem vollkommen eleganten Leichentouche nöthigen Gegenstände mit **3 fl. ö. W.**

Das Uebrige zur Funktion unerlässlich, wird unentgeltlich befozt.

Das **Wfund feiner Wachskerzen** wird mit **90 fr. ö. W.** berechnet, und ist von denselben ein stets großer Vorrath, in allen Dimensionen, am Lager.

Obige Firma dankt für das ihr bisher geschenkte Vertrauen und hofft durch reelles Gebahren und solide Beibehaltung sich die Gewogenheit auch fernerhin zu erhalten. 18 2

WILHELM'S Blutreinigungs-Thee

Winter-Cur

einzig sicher wirkende Blutreinigungsmittel

- 1. bei rheumatischen Affectionen.
- 2. „ der Gicht.
- 3. „ Unterleibs-Affectionen der Weiblicher.
- 4. „ Bergreuerungen und Entzündungen der Leber.
- 5. „ Anschlagkrankheiten, besonders der Nieren.
- 6. „ vesiculären Leiden.
- 7. als Vorbereitung beim Gebrauche der Mineralquellen gegen oben genannte Leiden.
- 8. „ Erlass der Mineralquellen gegen angeführte Leiden.

Allein echt erzeugt von **Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen.**

Ein Packet, in 8 Gaben getheilt, nach Verzicht des Arztes bereitet, sammt Gebrauchsanweisung in diversen Sprachen 1 Gulden. Separat für Frauen und Kinder 10 fr.

Warnung. Man hüthet sich vor dem Ankauf von Fälschungen und wolle stets „Wilhelm's“ antiarthritischen antirheumatischen Blutreinigungs-Thee verlangen, de die bloß unter der Bezeichnung antiarthritischer antirheumatischer Blutreinigungs-Thee auftauchenden Ergänzungen nur Nachahmungen sind, vor deren Ankauf sich stets warne.

Zur Bequemlichkeit des P. l. Publicums ist der echte **Wilhelm's antiarthritische antirheumatische Blutreinigungs-Thee** auch zu haben in:

Eperjes LUDWIG KOZMA, Parf. Albert Szepeszer, Apoth. J. G. S. Kalmár, Apoth. Kásmár, Gernel Scherfel, Apoth. Káshau, Lud. Hegedüs, Apoth. und Karl Bán, Apoth. Albert, Apoth. Dr. J. J. Zich, Apoth. Säter, A. Mihály, Apoth. J. J. Zich, Apoth. Zombak, J. J. Zich, Apoth. Ungvár, Lud. Bene, Apoth. Balender, Alfred Szepes, Apoth. Wagenthübel, Sam. Genthly, Apotheker.